

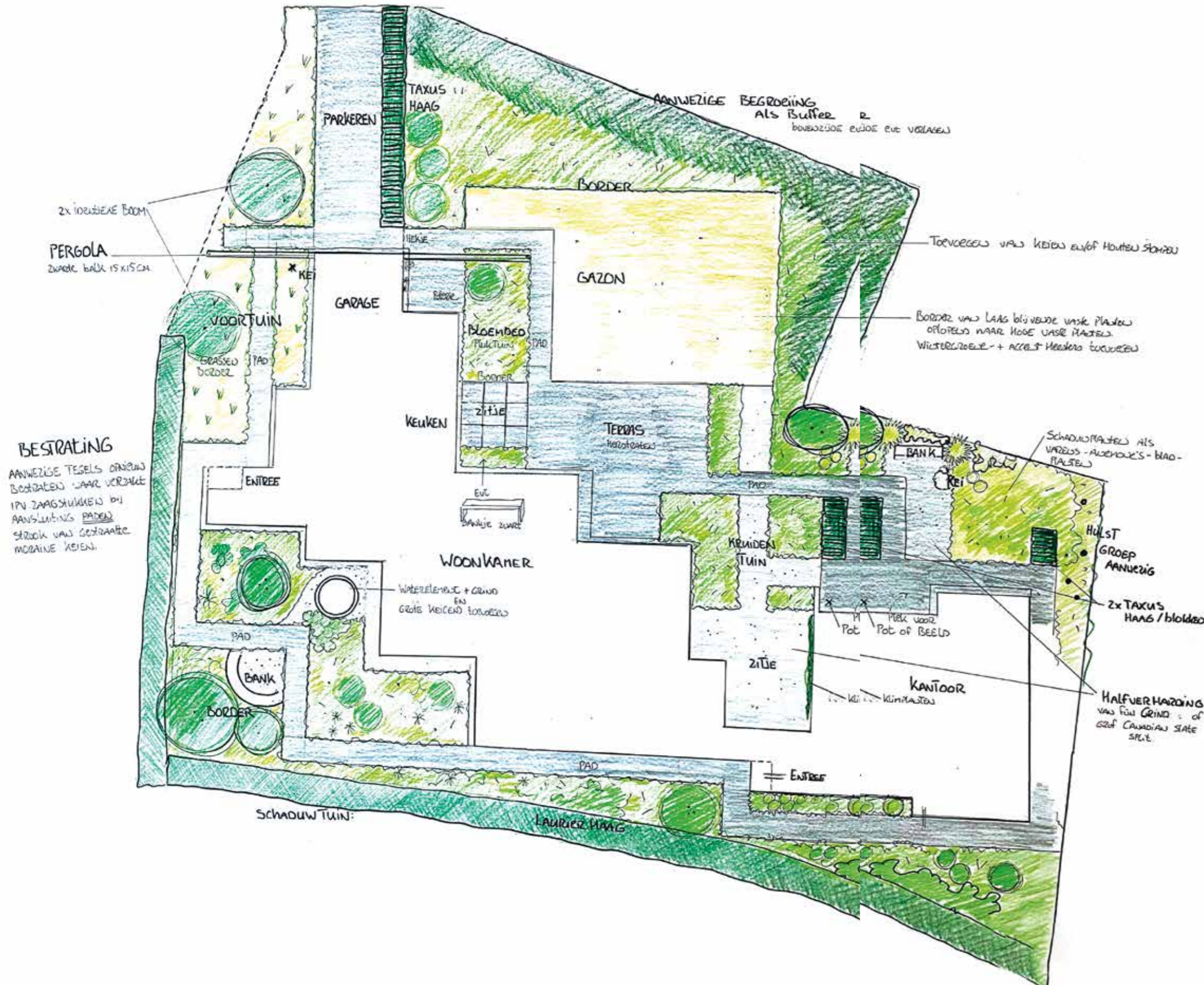

Tuinontwerper Frek de Gruijter over het ontwerpen van een rijkbeplante tuin bij een bungalow in Laren - degruijtertuinen.nl

‘Een halfjaar tuin-beleving erbij’

Tuinontwerpers zijn volgens **Frek de Gruijter** vaak de baas over het ontwerp, maar zelf denkt hij daar anders over. ‘Dit is geen tuin voor mij. Ik ben juist trots op mijn werk als ik tuineigenaren aan een tuin heb kunnen helpen die ze mooi vinden en die goed bij hen past.’

tekst EDWIN ODEN | beeld JASKER KAMP

Als Freek de Gruijter voor de eerste keer arriveert op de plek waar hij een tuinontwerp gaat maken, zet hij om te beginnen al z'n voelsprietten uit en wacht hij op wat er spontaan in hem opkomt. "Ik kom dan vanzelf op de dingen waarmee ik daar iets moet doen om de tuin naar een hoger niveau te tillen", legt hij uit. Bij deze ongeveer 800 vierkante meter grote tuin in Laren waren dat onder andere de grote raampartijen van de bungalow: daardoor is de tuin ook binnenshuis aanwezig en sta je er het hele jaar direct mee in contact. Freek: "Al die ramen vroegen erom dat de tuin er ook in de winter leuk uitziet, dus heb ik een beplanting uitgekiend die jaarrond interessant blijft. Zo krijg je er in één klap een halfjaar tuinbeleving bij."

Twee werelden

Een ander belangrijk punt waar Freek ruim baan aan geeft tijdens het ontwerpproces, is de vraag wat de tuineigenaren met hun tuin willen. "Dat was in dit geval wel een uitdaging, want meneer en mevrouw hadden verschillende wensen. De man begon over een groot gazon met maairobot, en hij wilde net als binnen mooi strakke keramische tegels, plus een laadpaal voor de auto. De vrouw des huizes zei als eerste: 'Ik wil vrouwenmantel en akonieten in de tuin.' Aan mij de taak die twee werelden samen te voegen." Tegenwoordig zijn tuinontwerpers volgens Freek vaak de baas over het ontwerp, maar hij denkt daar zelf anders over. "Als het aan mij als plantengek had gelegen, zou ik hier een vijver hebben gemaakt en de hele tuin hebben volgezet met planten, en slechts een paar grindpaadjes ertussendoor. Maar dit is geen tuin voor mezelf. Ik ben juist trots op mijn werk als ik de beide tuineigenaren aan een tuin heb kunnen helpen die ze mooi vinden en die goed bij hen past. Hier vind ik dat goed gelukt: genoeg ruimte voor gazon en terras, dat strakke zit erin, maar tegelijkertijd heerst er ook het gevoel van overdadig groen en bloemen."

Helderwitte wolk

Freek veranderde in deze tuin vrij weinig aan de bestaande structuur van paden, borders en gazon. Toch wist hij de eentonige

1

- 4 Grote raampartijen vragen om beplanting die er 's winters ook aantrekkelijk uitziet.
- 5 De uitbundige beplanting maakt de strakke lijnen van terras en paden minder overheersend.

4

2

3

- 1 De grote variatie in planten maakt de tuin speels en interessant.
- 2 Dartele siergrassen contrasteren met de strakke bungalow.
- 3 Het groen verzacht de strenge uitstraling van het huis.

5

sfeer van de oorspronkelijke tuin te veranderen in een weldadige ambiance. Dat deed hij puur door een rijk gevarieerde beplanting neer te zetten. "Niet alleen de tuin zelf, ook het huis had dat nodig. De bungalow is namelijk nogal groot voor de ruimte waarin hij staat, en heeft ook een strenge uitstraling vanwege de koele kleur bakstenen en harde lijnen. Het huis smeekte om verzachting door planten." Het is altijd zijn streven een huis als onderdeel van een tuin te laten voelen, benadrukt Freek. "Anders krijg je een huis en een tuin die los van elkaar staan, dat voelt niet goed." In dit geval liet hij daarom een druif tegen een muur groeien, en plantte hij in de voortuin twee exemplaren van de meerstammige sierkers *Prunus 'The Bride'*. "Die worden zo'n 3 meter hoog, waardoor het huis optisch wordt verkleind. En in het voorjaar geven ze als bonus een schitterend helderwitte bloesemwolk. De tuineigenaren zeiden meteen dat ze hun nieuwe sierkersen niet meer weg konden denken op die plek. 'Het lijkt alsof ze er altijd al zo hebben gestaan', reageerden ze. Wanneer de tuin je dat gevoel geeft, weet je zeker dat-ie klopt."

DE TUINEIGENAAR

Angela van den As: 'Toen we hier kwamen wonen, lag er een grasmat met aan alle kanten hoge, groene heggen eromheen. De tuin had weinig sjeu, op een paar hulststruiken na die je hier overal in het dorp tegenkomt - dat is in Laren een soort onkruid. O ja, en er stond nog een verkeerd gesnoeid appelboompje heel zielig te wezen midden op het gras. En dan te bedenken dat we uit een huis kwamen met vrij uitzicht over de weilanden. Daarom hebben we Freek ingeschakeld, we wilden hier ook wat te zien en te beleven hebben. Knap vind ik dat van hem: hij heeft een saaie tuin omgeturnd in eentje met ongelooflijk veel verscheidenheid, waardoor het nu het hele jaar door voelt als een ontdekkingstocht. Je hoeft op enig moment in het jaar maar onze tuin in te lopen of je ziet wel weer wat nieuws opkomen. Dat is ontzettend leuk en stemt me elke keer weer vrolijk. De hoge heggen staan er nog, voor onze privacy, maar dat doodse van eerst is helemaal weg.' ►

‘Het voelt nu het hele jaar door als een ontdekkingsstocht’

BEPLANTING

In deze relatief grote tuin kon Freek als plantenliefhebber zijn ei redelijk kwijt: hij zette er veel verschillende planten neer. ‘Ik houd van die variatie,’ zegt Freek, ‘het maakt het speels in plaats van uniform. En zo krijg je ook een van het vroege voorjaar tot het late najaar opeenvolgende groei en bloei.’ Een opvallende plant in de tuin is het siergras *Miscanthus floridulus*, dat met z’n hoge, fonteinachtige groeivorm mooi staat bij het waterelement. Een andere beeldbepaler is *Astilboides tabularis* (tafelblad): sierlijke, witte bloemtrossen die op donkere stelen uitsteken boven het grote groene blad. Freek vindt het ook leuk om tuinen interessanter te maken met planten die je niet zo vaak ziet, zoals in deze tuin *Enkianthus campanulatus* (pronkklokje): een heester met een open groeivorm en vriendelijke bloemtrossen. De wintergroene *Heuchera villosa* is ook zo’n aparte, ‘vergeten’ plant: groot blad en een langdurige bloei met grote witte pluimbloemen. Een belangrijke eyecatcher in het voorjaar is *Lunaria rediviva* (vaste judaspenning), die vroeg in de lente lila bloeit.

MATERIALEN

- Antracietkleurige keramische terrastegels van 90 x 90 centimeter, merk Solido Ceramica. Deze tegels liggen op beton, waardoor ze niet verzakken.
- Hergebruikte betontegels van 100 x 100 centimeter, merk GeoStretto Plus Cannobio.
- Grijske keitjes van Portugees graniet, gevoegd met waterdoorlatende epoxy om de afwatering van de keramische tegels te helpen opvangen.
- Pergola van zwarte douglasbalken van 15 x 15 centimeter.
- Hergebruikte stalen opsluitranden langs grind en gazon.

6

7

8

9

6 Een waterelement, hoe klein ook, vergroot de tuinbeleving.

7 Rechts trekt het hoog opgaande siergras *Miscanthus floridulus* de aandacht.

8 De pergola's van zwarte douglasbalken verbinden huis met tuin, en zijn tevens toegangspoort.

10

9 Boven, naast en onder je: hier is overal groen.

10 Er is dankbaar gebruikgemaakt van de witte muur om kleine heesters tentoon te stellen.

11 Vroeger had je hier alleen een saaie hoge heg, nu staat er een rijke verscheidenheid aan planten.

11

ONTWERPTIPS

- ‘Als een tuin me niet aanstaat, komt dat meestal omdat hij te weinig beleving biedt: er zijn dan niet genoeg elementen die je iets afwisselends laten ervaren. Zodra je die toevoegt, wordt de tuin vanzelf een interessante, fijne plek om te vertoeven.’ Meer beleving is vaak het belangrijkste dat een tuin nodig heeft om een goede tuin te worden, verzekert Freek. ‘Een goed voorbeeld is een vijver: als het windstil is, zie je de wolken erin weerspiegeld. Als er planten uit de vijver groeien en het waait, krijgt het water een golfslag. En als het regent, zie je aan het opspattende water hoe hard het regent. Dat is dus allemaal beleving! Laatst heb ik in een tuin een plant gezet waar kolibrievlinders op afkomen. Naderhand appte de tuineigenaar mij enthousiast dat die bijzondere vlinders inderdaad naar zijn tuin kwamen, en dat hij er zo van genoot. Het zijn dit soort dingen die een tuin geslaagd maken.’
- ‘Doe meer met planten dan ze plompverloren neerzetten. Waar ik het bijvoorbeeld vaak mis zie gaan, is met lavendel - het meestverkochte plantje bij kwekers en tuincentra, iedereen vindt 'm mooi. Maar dan staan er drie in een voortuin, in een bak van 3 meter, op keurig dezelfde onderlinge afstand van elkaar. Dan denk ik: wat zielig, die plantjes staan daar maar te staan met z'n drieën. Het had er zoveel fijner kunnen uitzien, bijvoorbeeld als de hele bak lekker vol had gestaan met lavendels, of je had ze afgewisseld met tijm of rozen, die passen goed bij lavendel. Door zulk soort ingrepen komt er sfeer in een tuin.’
- ‘Ga voordat je je tuin verandert eerst eens vanaf de overkant van de straat naar je tuin staan kijken. Door de afstand ga je makkelijker zien wat de tuin nodig heeft qua verbeteringen. Maak ook foto's - die bieden namelijk een kader, waardoor je eerder de compositie ziet. Leg simpelweg een vinger op verschillende plekken op de foto, en je ziet meteen wat het met de tuin zou doen als daar een boom zou staan. Ik start een tuinontwerp altijd met bomen. Dan vraag ik me af: waar zou een boom het hier goed doen? Zo'n boom wordt vervolgens de kapstok waar je de rest van de tuin aan ophangt.’ ♦